

Šestozubi kukuljičar (*Sinoxylon sexdentatum*)

i hrastov prstenar (*Coraebus florentinus*)-

štetnici hrasta crnike

Na području otoka Korčule, u mjesecu svibnju 2018. godine primjećeno je sušenje dijelova stabala hrasta crnike (*Quercus ilex*) koje uzrokovano napadom dvije vrste kornjaša (Coleoptera). Jedna od vrsta koja je determinirana kao uzrok sušenja je šestozubi kukuljičar (*Sinoxylon sexdentatum*).

Šestozubi kukuljičar je valjkastog oblika i crne boje (duljina 4 – 6 mm). Boja pokrivanja je smeđa, a na vrhu crnkasta. Stopala i ticala su crvenosmeđa. Kijačasta ticala na vrhu imaju 3 velika na jednu stranu nazubljena članka. Ličinka je 7 – 8 mm duljine i bijele boje. Prsni kolutići su vidljivo deblji od glave, a noge su dobro razvijene.

Područje na kojem je prisutan ovaj šumski štetnik je Hrvatsko primorje i Dalmacija te u tom području dolazi na nekoliko vrsta drveća.

Značaj ovog šumskog štetnika može biti primaran i sekundaran. Sekundarni značaj je vidljiv u kombiniranim napadima s hrastovim prstenarom (*Coraebus florentinus*), ali zabilježena je i zasebna pojava. Najčešće se ubušuje u grane debljine 1 – 2 cm. Ženka kao ulazno mjesto izabere pupove ili rašlje na stablu. Izradi hodnik u obliku pravilnog prstena koji je 1 – 2 mm ispod kore, a uobičajeno je prekinut na jednom mjestu. Dijametralni ravni hodnik napravi u tankim granama, a dijelovi grane se drže uglavnom samo korom. Položena jaja, iz kojih izlaze ličinke, buše paralelne hodnike u smjeru osi grane i uništavaju drvo. Sušenje pojedinih grana je vrlo slično hrastovu prstenaru, ali razlika je vidljiva prema izlaznom otvoru. Šestozubi kukuljičar ima pravilno okrugli, a hrastov prstenar s gornje strane ima malo, a s donje strane jako zaobljen izlazni otvor.

Šestozubi kukuljičar se roji u travnju, a ličinke se hrane sve do početka zime te prezimljuju. Kukuljenje se odvija u rano proljeće, a nakon 10 – 15 dana pojavljuje se imago.

Suzbijanje se provodi na način da se odsijeku i unište zaražene grane, uz obavezno praćenje biologije ovog šumskog štetnika kako bi se uklanjanje zaraženih grana napravilo dok su još ličinke u njima.

Drugi šumski štetnik koji je utvrđen kao štetnik na crniki je hrastov prstenar.

Dužine je oko 15 mm i širine 4 mm. Metalnozeleno je boje, a pri kraju pokrivanja ima dvije modrosive pruge. Ličinka je dužine oko 20 mm.

Hrastov prstenar je tipičan primarni šumski štetnik hrastova (*Quercus* spp.) i prisutan je na području cijele Hrvatske. Na području Hrvatskog primorja i Dalmacije napada prvenstveno hrast crniku, a može ga se uočiti na hrastu meduncu (*Quercus pubescens*) i ceru (*Quercus*

cerris). Ovaj šumski štetnik napada stabla hrasta crnike u svim dobnim razredima, ali i soliterna stabla.

Na početku mjeseca lipnja imago izlijeće, a ženka odloži jaje pojedinačno na koru ispod pupova i grana, a pozicija u krošnji nije ključna. Nakon izlaska ličinke iz jaja, ista se zavlaci pod koru i napravi kratki hodnik, a nakon toga kreće u drvo. Ličinka buši hodnik prema dolje, a oblik hodnika je vijugav i može biti dugačak preko 1 m. Prethodno kukuljenju, spiralno prstenuje napadnuti dio te nastavlja u obrnutom smjeru vertikalno prema gore. Nakon toga napravi kratki, široki hodnik. Taj hodnik završava klinastim hodnikom, na čijem kraju se nalazi kolijevka gdje se zakukulji. Razvoj traje 2 godine.

Način suzbijanja je istovjetan suzbijanju šestozubog kukuljičara.